

سخنان مسعود پزشکیان درباره غیرمنطقی بودن سیاست های انرژی در کشور موجی از اظهارنظرهای موافق و مخالف را به دنبال داشته و بازم هم باعث گشوده شدن پرونده پرمناقشه ناترازی ها و به طور مشخص، ناترازی انرژی در کشور شده است. رئیس جمهور اخیرا گفته: «هیچ منطقی وجود ندارد که بنزین را با دلار آزاد بخیریم و با سوسید به مردم بفروشیم. من پول دارو ندارم، پول گندم ندارم، پول نهاده و حقوق بازنشسته را ندارم، آن وقت بنزین را گران می خرم و ارزان می فروشم.» اشاره آقای پزشکیان به این سیاست اشتباه است که دولت یک شبکه نفت خام را به پالایشگاه به قیمت بسیار پایین تر از قیمت صادراتی می دهد. برای جبران هزینه های پالایشگاه مانند دستمزد و سایر موارد، بنزین را لیتری ۱۷ هزار تومان از پالایشگاه می خرد و با قیمت لیتری ۱۵۰۰ یا سه هزار تومان به مردم می فروشد. فاصله بین این دو قیمت همان چیزی است که به عقیده اقتصاددانان ناترازی بنزین را رقم می زند و به کسری بودجه تبدیل می شود و تورم افزایش پیدا می کند. علاوه بر این، به دلیل همین سیاست های غلط در حال حاضر برای تامین بنزین به طور جدی مسئله داریم و مجبور به واردات فزاینده هستیم، در حالی که تا همین چند سال پیش صادرکننده بنزین بودیم. نکته بدتر اینکه از یک طرف بنزین وارد می کنیم و از طرف دیگر، همان بنزین به صورت قاچاق، صادر می شود. اقتصاددانان معتقدند دولت چهاردهم به خاطر سیاست های غلط دولت های گذشته برسد درواهی سختی قرار گرفته که گام برداشتن به هر سمت، عوارض و گرفتاری های خاص خود را دارد. این دولت اگر به ناترازی ها کاری نداشته باشد و گزینه ادامه وضع موجود را انتخاب کند، با تداوم رشد ناترازی ها، کشور با شرایط بسیار خطرناکی مواجه می شود و در صورتی که بخواهد وضع موجود را تغییر دهد و اصلاحات اقتصادی را اجرایی کند، احتمال اعتراض های اجتماعی وجود دارد. به این ترتیب ناترازی ها مهم ترین ایرچالش هایی هستند که دولت چهاردهم دیر یا زود با آنها مواجه می شود. مسعود پزشکیان این موضوع را به درستی متوجه شده و قصد دارد برای حل و فصل ناترازی ها چاره ای بیابد. در چنین شرایطی معاون اول رئیس جمهور، خواستار ارائه برنامه و نقشه راه جامعی از سوی سازمان برنامه و بودجه به دولت برای رفع ناترازی موجود در حوزه انرژی شد و گفت: «به مردم اطمینان می دهیم که دولت چهاردهم، هیچ تصمیم عجولانه ای نخواهد گرفت و در هر تصمیمی، تمام پیوست های اجتماعی، فرهنگی و عدالت را مدنظر قرار می دهیم. از اینجا به بعد موضوع وارد مراحل حساس خود می شود. در حال حاضر دو نوع نگاه در کشور وجود دارد، نگاه اول معتقد است ناترازی انرژی را می توان حتی با وجود تحریم ها رفع کرد. به همین دلیل برخی از اقتصاددانان با این فرض که تحریم فعلا قابل رفع نیست، طرح هایی برای انجام یکسری اصلاحات اقتصادی ارائه می کنند؛ طرح هایی مثل اختصاص یارانه انرژی به افراد به جای خودروها، یا اینکه به هر خانوار سهمیه برق و گاز بدهیم و برای فروش آن بازار درست کنیم. اما نگاه دوم، رفع تحریم ها را مقدم بر طرح های موقتی می داند. به باور مسعود لیلی، رفع تحریم ها بر ارائه چنین طرح هایی اولویت دارد. اقتصاددانان معتقدند در شرایطی که کسری بودجه پایدار و ناترازی سیستماتیک نظام بانکی وجود دارد، به نظر نمی رسد که نرخ رشد نقدینگی کمتر از ۳۰ درصد یک هدف واقع بینانه باشد. در شرایط رشد بالای نقدینگی و در صورت تداوم حملات تحریمی جهش های نرخ ارز همچنان ادامه پیدا می کند و نرخ ارز همچنان متغیر پیشتاز منطبق کننده اقتصاد کلان کشور خواهد بود. در این صورت بقیه اصلاحات اقتصادی از جمله اصلاح بازار انرژی و نظام بانکی و سایر موارد، از نوع رفع موقت ناترازی در یک بازار خواهند بود که هر چند بهتر از ادامه وضع موجود است، اما برای جامعه ناامیدکننده می شود. در اغلب کشورهای دنیا یک بار اصلاحات اقتصادی انجام دادند و بعد از آن فقط اصلاحات سیاسی در پیش گرفتند، اما در کشور ما چند دهه قرار است اصلاح اقتصادی انجام دهیم. به این ترتیب نکته ای که اهمیت پیدا می کند، حداقل نیاز اصلاحات پایدار، اما بسیار تدریجی اقتصادی از سمت سیاست خارجی است که به عقیده اقتصاددانان اگر تصمیم گیران دیپلماسی نمی توانند در حدود یک سال به توافق دست پیدا کنند حداقل به گزینه آتش بس برسند، چون ما در حال حاضر در جنگ اقتصادی هستیم. یعنی اگرچه هزینه مبادله در اقتصاد ما بالا رفته، اما لازم است در همین سطح بماند و حملات تحریمی دیگری به اقتصاد تحمیل نشود. این کمترین خواسته اقتصاددانان از دستگاه دیپلماسی و روابط خارجی کشور است: آتش بسی که تحریم را رفع نمی کند. اما حملات تحریمی را منتفی می کند و اثر تحریم در همین سطح می ماند و دنیا میماند. متوجه می شود. چنانچه آقای پزشکیان و کابینه او موفق شوند در شش ماه پایان سال با کنترل تورم و تنش در سیاست خارجی یکسری فعالیت های عملی کم هزینه در جهت رضایت مردم انجام دهند و بار دیگر مردم به حکومت نگاه بهتر پیدا کنند و منتخبات، نخبگان و روشنفکران مورد اعتماد مردم را سازماندهی و بسیج کنند، در ابتدای سال آینده از موقعیت بهتری برای اعمال برخی اصلاحات بهره مند خواهند شد و همچنین موقعیت های مناسب تری برای تصمیم های سخت به وجود خواهد آمد.

«آرمان ملی» در گفت وگو با کارشناسان سیاست افزایش نرخ بنزین را بررسی می کند؛

باقیمت بنزین بازی نکنید

آرمان ملی - احسان اسقایی: باز هم فصل افزایش قیمت ها رسید. هم مسعود پزشکیان، هم محمد رضا عارف و هم کارشناسان نزدیک به دولت مرتبا اعلام می کنند که چرا باید بنزین را با قیمت بالا بخیریم و با قیمت پایین تر به مردم بفروشیم؟ ظاهر خبرها نشان از نیت دولت برای مقابله با اتلاف منابع ملی و انرژی و مقابله با رانت برنامه ریزی شده در این حوزه حکایت می کند. براساس آمار آژانس بین المللی انرژی، ایران سالانه ۱۲۷ میلیارد تومان یارانه می پردازد که ۷۵ درصد آن به ۸۶ میلیون نفر می رسد ۷۵ درصد آن به گروه های خاص مانند ثروتمندان و صنایعی مانند فولاد و انرژی می رسد. از این رو دولت در نظر دارد این رویه که ۷۵ درصد یارانه به جیب طبقه ای خاص می رود را اصلاح کند، اما سوال این است که آیا اصلاح به این شکل منطقی است؟ چرا که آثار افزایش قیمت بنزین و حذف یارانه ها مستقیا

حسین راغفر کارشناس مسائل اقتصادی شخصی که همواره کوشیده در سیاست های اقتصادی دولت جانب مردم را بگیرد و همواره در مورد بلعیدن اقتصاد ایران توسط یک طبقه خاص هشدار داده است و همواره در هر دولتی منتقد اقتصادی بوده در این ارتباط به «آرمان ملی» گفت:

دولت در شرایطی در حال آماده سازی فضا برای افزایش قیمت سوخت است که راه حل های زیادی برای عبور از ناترازی های حوزه انرژی و سوخت وجود دارد. براساس آمارهایی که تاکنون در حوزه قاچاق سوخت اعلام شده است. از ایران روزانه ۲۰ میلیون لیتر سوخت قاچاق می شود. سوال این است چرا به این سادگی در ایران این حجم از سوخت قاچاق می شود؟ این حجم از قاچاق سوخت نمی تواند با دبه به صورت بگیرد. اگر حجم این میزان قاچاق را به تصویر بکشیم به این نتیجه خواهیم رسید که این حجم از سوخت به راحتی جابه جا خواهد شد.

به جای گرانی سوخت روی تقاضا سرمایه گذاری کنیم راغفر با اعلام این نکته که باید به صورت ریشه ای این چالش ها را بررسی کرد و در مورد آن تصمیم گیری نمود گفت: سال هاست در ارتباط با تقاضای فزاینده مصرف سوخت در ایران تصمیم گیری نشده است و در این حوزه عملا سرمایه گذاری هم صورت نگرفته است. اکنون مدام گفته می شود که مصرف سوخت خانگی و صنعتی باقیمت و احتمالا برای کنترل این مصرف متوسل به افزایش قیمت می شوند. این در حالی است که سال هاست در این حوزه سرمایه گذاری نشده و یک واحد نیروگاهی ایجاد نشده است. خوب مشخص است که در نبود سرمایه گذاری در این حوزه به راحتی شاهد مشکلاتی مانند قطع برق خواهیم بود. سرمایه گذاری در این حوزه نیز با وضعیت کنونی اقتصاد می شد و یک ماهه صورت نخواهد گرفت. وزیر نفت قبلی هم اعلام کردند که ایران به ۲۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری بر سر چاه های نفت نیاز دارد تا تولید کنونی حفظ و صیانت شود.

چه باید کرد؟ اقتصاددانان با تاکید بر اینکه باید کنترل تقاضا سازمان دهی شوند نه اینکه بنزین و سوخت گران شود گفت: اکنون نظام بانکی ایران در خدمت واردات خودروی لوکس قرار گرفته است حال اینکه این نظام بانکی باید به سمت سرمایه گذاری در بخش های مختلف مولد مانند بخش انرژی حرکت کند.

دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا و کامالا هریس، معاون رئیس جمهوری در نخستین مناظره خود به عنوان نامزد های حزب جمهوری خواه و دموکرات در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا به میزبانی شبکه خبری «ای بی سی» در فیلادلفیا رو به روی یکدیگر قرار گرفتند. اولین مناظره دو رقیب اصلی انتخابات آمریکا در حالی برگزار شد که پس از مناظره «ناموفق» جو بایدن با دونالد ترامپ که در نهایت به کنارگیری جو بایدن از انتخابات انجامید. به همین دلیل مناظره شب گذشته برای حزب دموکرات و کامالا هریس از اهمیت ویژه ای برخوردار بود. برای بسیاری از آمریکایی ها این نخستین بار خواهد بود که به طور جدی با کامالا هریس و دیدگاه های سیاسی و برنامه هایش برای آینده این کشور روبرو می شوند. برخلاف مناظره سرد بایدن و ترامپ، نخستین مناظره «کامالا هریس»، نامزد دموکرات انتخابات آمریکا در برابر رقیب جمهوری خواهش، «دونالد ترامپ»، بسیار پر حرارت بود. مناظره ای که در آن دو طرف بارها یکدیگر را به دروغگویی متهم کردند و پس از پایان آن، ستاد های هر دو نامزد انتخاباتی مدعی پیروزی در این مناظره شدند. پس از برگزاری این مناظره «هریس» خواهان برگزاری مناظره دیگری شد و ترامپ هم با اعلام اینکه برنده مناظره شده گفت چرا باید مناظره دیگری برگزار شود و تلویحا مناظره دیگر را منتفی کرد. با وجود این، سی ان ان در گزارش اعلام کرد در مناظره، هریس از ترامپ بهتر بود. در این گزارش آمده است ۶۳ درصد از بینندگان مناظره نامزد های انتخابات ریاست جمهوری آمریکا اعلام کردند که در این مناظره کامالا هریس عملکرد بهتری در مقایسه با دونالد ترامپ داشت. این در حالی است که حزب جمهوری خواه آمریکا پس از مناظره دونالد ترامپ، نامزد این حزب، در مقابل کامالا هریس، نامزد حزب دموکرات، در

پستی در ایکس با انتشار عکس رئیس جمهور پیشین، اورا «برنده مشخص» مناظره با هریس خواند. تمام تلاش دو طرف برای جذب آرای مردم در ایالت های کلیدی بود. تقریبا هر نامزد سید رای ثابتی دارد که رای دهندگان از قبل تصمیم خود را برای انتخاب یکی از این دو نامزد گرفته اند. به ویژه اینکه سیستم سیاسی آمریکا دو حزبی است و رایکودهای این دو حزب شناخته شده است. با وجود آنچه در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا تعیین کننده پیروز انتخابات است، آرای مردم است. یعنی افرادی که تصمیم به انتخاب نگرفته اند. هر نامزدی که بتواند این آرا را جذب کند پیروز انتخابات است. این آرا عمدتاً در ایالت کلیدی وجود دارند.

دونالد ترامپ و کامالا هریس در جریان مناظره به شدت بر سر موضوعاتی مانند تورم، سقط جنین، مهاجرت و سیاست خارجی با یکدیگر بحث کردند. ترامپ که در هفته های اخیر به هریس حملات شخصی کرده بود که شامل توهین های زیادی و جنسیتی می شد، در لحظات ابتدایی مناظره تا حد زیادی از اینگونه حملات اجتناب کرد، اما تحت فشار حملات هریس به وضوح نا آرام تر شد. دونالد ترامپ، هریس را به دلیل سیاست های جو بایدن، به ویژه خروج ایالات متحده از افغانستان و بحران جدی در مرزها و موضوع مهاجران مقصر دانست. دونالد ترامپ در سخنان پایانی خود به

موقع ارزی به نام ارز آزاد وجود نداشت. بنابراین باید جهت گیری ها تغییر کند.

این اقتصاد دان گفت اگر دقت کنیم به اسم آزاد سازی اقتصاد بیشتر منافع رانت خواران در این سال ها تامین شده است. نام این اقدامات را هم توجه به اقتصاد بازار نام گذاری کرده اند. این در حالی است که اقتصاد بازار محوری در ایران وجود ندارد و هر آنچه هست بازهایی تحت این عنوان در اقتصاد ایران وجود دارد و ۳۵ سال هم هست که این بازی ها در حال صورت گرفتن است. بنابراین اگر واقعا بخواهند مسائل حل شود کاملاً مشخص است که باید چه کار کرد اما اگر مشاهده می شود که اتفاقی نمی افتد به این علت است که منافع گروه های مختلف حکم می کند که تصمیم گیری نشود. زمانی که در سال های طولانی سرمایه گذاری در بخش انرژی صورت نگرفته کمبود های آن رایک شبه نمی توان جبران کرد.

اولویت ها را هم نمی دانیم جالب اینجاست که زمینه ها برای افزایش قیمت سوخت در حال ایجاد شدن است اما دولت توجه ندارد که باید به بخش تولید توجه کند چنانچه که می بینیم در این روزها که مصرف سوخت دولت تصمیم می گیرد که برق شهرک های صنعتی دو روز در هفته قطع شود البته منظور این دولت نیست همه دولت ها چنین اقداماتی را داشته اند. اکنون یارانه های گراف به مصرف کننده می دهند، اما در هفته دو روز برق بخش تولید را تعطیل می کنند و این مورد خلاف جهت یکی های درست اقتصادی است لذا باید اصلاحات اساسی صورت گیرد و این مورد بدون عزم حاکمیت در این زمینه امکان پذیر نیست.

چه کسی مقصر مصرف بالای سوخت در ایران است؟ هادی حق شناس، کارشناس اقتصادی نیز در ارتباط با زرمزه های افزایش قیمت سوخت توسط دولت به «آرمان ملی» گفت: در ایران در خصوص مسائل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی معمولاً با معلول برخورد می شود نه علت. در این معنا که پرسیده نمی شود که چرا مصرف سوخت و بنزین در ایران بالاست؟ آیا مردم مصرف گرا هستند؟ یا اینکه تولید در ایران محصولات با مصرف به جامعه ارائه می دهد. خود روه در ایران بر مصرف هستند چرا خود روه ها بر مصرف هستند؟ علت خودروسازهای ما این اتفاق افتاده است. خودروسازهای دنیا خودرو هایی می سازند که به ازای هر صد کیلومتر زیره لیتر سوخت مصرف می کنند. این در حالی است که خودرو های

در اقتصاد ایران توجه نداشت. بنابراین باید جهت گیری ها تغییر کند. این اقتصاد دان گفت اگر دقت کنیم به اسم آزاد سازی اقتصاد بیشتر منافع رانت خواران در این سال ها تامین شده است. نام این اقدامات را هم توجه به اقتصاد بازار نام گذاری کرده اند. این در حالی است که اقتصاد بازار محوری در ایران وجود ندارد و هر آنچه هست بازهایی تحت این عنوان در اقتصاد ایران وجود دارد و ۳۵ سال هم هست که این بازی ها در حال صورت گرفتن است. بنابراین اگر واقعا بخواهند مسائل حل شود کاملاً مشخص است که باید چه کار کرد اما اگر مشاهده می شود که اتفاقی نمی افتد به این علت است که منافع گروه های مختلف حکم می کند که تصمیم گیری نشود. زمانی که در سال های طولانی سرمایه گذاری در بخش انرژی صورت نگرفته کمبود های آن رایک شبه نمی توان جبران کرد.

این همه ترافیک و هدر رفت سوخت در خیابان ها و وجود دارد، اما دوستان به سمت واردات خودروی لوکس که شاید هم بر مصرف باشد حرکت کردند. بنابراین مساله مصرف سوخت بالاتنها به قیمت پایین سوخت باز نمی گردد بلکه جهت گیری های اقتصادی در ایران غلط است. در اقتصاد ایران تصمیم گرفته می شود ارزی که تعلق به مردم دارد در بازار فروخته شود این تصمیم موجب می شود که مبالغه بالایی از این ارز از کشور خارج شود. کجای این کار کارشناسی است؟ اگر در یاد داشته باشیم کل درآمد کشور در زمان جنگ ۷ میلیارد دلار بود ۳ میلیارد دلار آن کالاهای اساسی برای مردم وارد می شد و ۴ میلیارد دلار آن نیز جامعه و جنگ اداره می شد. در آن

حق شناس: ریشه افزایش قیمت ها در ایران سیاست پولی و تورم است. تورم اگر در اقتصاد ایران حل نشود ضرورتی برای افزایش قیمت ارز نیست. ضرورتی برای افزایش قیمت بنزین نیست. دولت این سیاست ها را اصلاح نمی کند بعد به ملت اعلام می کند که چاره ای جز افزایش قیمت سوخت نیست

ساخت ایران خودرو به ازای هر صد کیلومتر دو برابر مصرف می کند یعنی همین یک نکته اگر صحت داشته باشد که همه کارشناسان معتقدند خودرو های ایرانی بیش از ۴۰ یا ۵۰ درصد خود روه های خارجی مصرف می کنند در این صورت می توان این استدلال را داشت که مصرف ایران می رویه است. لذا به جای اینکه خودروی مناسب در اختیار مردم قرار دهیم هر چند سال یک بار به سراغ قیمت بنزین می روند.

ضرورت افزایش قیمت سوخت؟ این اقتصاد دان افزود: چه ضرورتی پیش می آید که هر چند سال به سراغ قیمت افزایش قیمت نان و بنزین و کالاهای مصرفی می رویم. چرا در ایران هر چند سال یک بار قیمت ارز دو برابر می شود؟ آیا غیر از این است که سیاست غلط تولید در ایران وجود دارد؟ آیا غیر از این است که ناترازی در ایران در سیاست های غلط بود چه ای است؟ آیا زمانی که بودجه ناتراز بسته می شود و دولت مجلس می داند منابع برابر با خرج کرد نیست و باید سراغ استقراض و چاپ پول برود؟ در این موارد که دولت مقصر است و سیاست های غلط دولت و دولت قبلی می برد؟ خیر سراغ افزایش مصرف بنزین می رود. سراغ افزایش مصرف قیمت نان می رود. نه اینکه کسی قصد داشته باشد از مصرف بی رویه حمایت کند بلکه سوال این است که چرا سراغ ریشه مشکلات نمی رویم؟ ریشه افزایش قیمت ها در ایران سیاست پولی و تورم است. تورم اگر در اقتصاد ایران حل شود ضرورتی برای افزایش قیمت ارز نیست ضرورتی برای افزایش قیمت بنزین نیست. دولت این سیاست ها را اصلاح نمی کند بعد به ملت اعلام می کند که چاره ای جز افزایش قیمت سوخت نیست.

سوخت استاندارد تولید نمی کنیم حق شناس همچنین تاکید کرد پالایشگاه های ما نیز با درصد بهره وری بالا بنزین تولید نمی کنند. در دنیا هر شبکه نفت برای تولید بنزین خروجی ۶۰ الی ۷۰ درصدی دارد. این در حالی است که در ایران نصف این ارقام پالایشگاه ها خروجی دارند. لذا طبیعی است که باید قیمت سوخت افزایش یابد تا تولید مقرون به صرفه باشد. لذا بهره وری در اقتصاد ایران پایین است. ضعف اقتصاد ایران در سوء مدیریت و سیاست غلط پولی است و برآیند این موارد این است که کالا در کشور ما گران تولید می شود. بعد از مردم مطالبه می شود که آنها باید قیمت واقعی تولید را بپردازند. قیمت واقعی تولید در ایران که سیاست های پولی مناسب بود آنقدر بالا نبود و مردم مجبور نبودند مرغ را گران بخرند. بنزین را گران بخرند. در ایران علت همه مشکلات اقتصادی تورم است و تورم است و تورم و بقیه مسائل معلول است. لذا دولت باید بکوشد که مشکل تورم را حل کند نه اینکه خود، گرانی ایجاد کند آن هم در شرایطی ریشه اصلی تورم در ایران سیاست های غلط دولت است. لذا مجدداً تاکید می شود برای مقابله با چالش های اقتصادی ایران باید به سراغ حل و فصل ریشه ها و علت ها حرکت کرد نه اینکه معلول ها را به جای علت شناسد و هزینه های تصمیمات اشتباه اقتصادی را به مردم و خصوصاً طبقه پایین جامعه منتقل کرد.

در نهایت... همان طور که کارشناسان در گفت وگو با روزنامه «آرمان ملی» اعلام کردند این خود دولت در ایران است که ریشه مصرف بالای سوخت و تورم است و به نظر می رسد برای اصلاح این رویه نباید یکباره به سراغ افزایش قیمت سوخت رفت بلکه دولت موظف است ام الفساد اقتصاد ایران یعنی تورم را مهار کند.

همه آمریکایی ها باشم... ترامپ و هریس درباره ایران چه گفتند؟ از مهم ترین محورهای مناظره دیشب، مساله ایران در سیاست خارجی آمریکا بود. ترامپ گفت ایران در دوران ریاست جمهوری من ورشکسته بود. ایران حالا ۳۰۰ میلیارد دلار دارد چون همه تحریم هایی که من گذاشته بودم را برداشتند. در دوران من، ایران هیچ پولی برای حماس یا حزب... نداشت. هریس هم معتقد بود همیشه به اسرائیل توانایی دفاع از خود را خواهد داد، به خصوص در ارتباط با ایران.

مناظره چه تأثیری بر رای آمریکایی ها داشت؟ آمریکایی ها پنجم نوامبر ۲۰۲۴ (۱۵ آبان ۱۴۰۳) برای انتخاب رئیس جمهوری بعدی ایالات متحده، پای صندوق های رای می روند. کسی که در کاخ سفید بر صندلی قدرت تکیه می زند، تأثیر قابل توجهی بر زندگی مردم، هم در داخل آمریکا و هم خارج آن، دارد و به همین دلیل نتایج این انتخابات اهمیت جهانی دارد. بر اساس نتایج نظرسنجی مراکز آمریکایی، پیش از مناظره در ۶ ایالت کلیدی آریزونا، ویسکانسین، میشیگان، جورجیا، نوا و پنسیلوانیا، «کامالا هریس» نسبت به ترامپ در میان رای دهندگان احتمالی در ویسکانسین و میشیگان برتری داشت، در حالی که ترامپ در آریزونا پیشتاز بود. ترامپ و هریس رای دهندگان احتمالی را تقریباً به طور مساوی در جورجیا، نوا و پنسیلوانیا تقسیم کرده بودند. در هر یک از آنها، به طور متوسط ۱۵ درصد از رای دهندگان احتمالی می گویند که هنوز به طور قطعی در مورد انتخاب خود تصمیم نگرفته اند. رای دهندگان احتمالی در ویسکانسین ۵۰ درصد برای هریس در برابر ۴۴ درصد برای ترامپ و در میشیگان ۶۸ درصد برای هریس در برابر ۴۳ درصد برای ترامپ بود.

جدی ترین مناظره هریس و دونالد ترامپ جنجالی و ویرانگر است

ایران، غزه و اوکراین چالش برانگیزترین بحث ها در مناظره

عدم اجرای طرح های هریس در دوران مسئولیتش انتقاد کرد. او هریس در طول این مناظره جنجالی، ادعا کرد که رهبران خارجی، یک ملت در حال شکستیم. ما ملتی هستیم که به شدت در حال نزول است. در سراسر جهان به ما می خندند... محور اصلی بحث های هریس دونالد ترامپ را مسخره می کند و گفت او مردم را تحقیر می کند. همچنین، هریس ترامپ را به دلیل حمله به هویت نژادی اش مورد انتقاد قرار داد. کامالا هریس، که سابقه دادستانی دارد، چندین بار ترامپ را به شدت به چالش کشید و به واکنش های عصبی و پراز اشتباه از ترامپ منجر شد. او در بخشی از مناظره به این موضوع اشاره کرد که مردم در میتینگ های ترامپ به دلیل خستگی و کسالت زودتر از سالن خارج می شوند، که موجب عصبانیت ترامپ شد. کامالا هریس ترامپ را به خاطر پرونده های حقوقی اش، از جمله محکومیت او برای پرداخت های مخفیانه به یک بازیگر پورن و اتهامات دیگر مورد انتقاد قرار داد. هریس با بیان اینکه ترامپ تلاش می کند «ما را به عقب برگرداند، اما ما به عقب نمی رویم»، بیانه پایانی خود را آغاز کرد. او بار دیگر به نکات کلیدی خود در مورد سقط جنین، کسب وکارهای کوچک و خانواده های طبقه متوسط اشاره کرد. او گفت: «من قصد دارم رئیس جمهور